

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

18. aprill 2013*

Töötajate kaitse tööandja maksejõuetuse korral — Direktiiv 80/987/EMÜ — Direktiiv 2002/74/EÜ — Direktiiv 2008/94/EÜ — Artiklid 2 ja 3 — Kohustus näha ette töötajate nõuete tagamine — Võimalus piirata tagatis üksnes nende nõuetega, mis on tekkinud pärast pankrotimenetluse algatamise otsuse äriregistrisse kandmist — Pankrotimenetluse algatamise otsus — Mõju — Tööandja tegevuse jätkamine

Kohtuasjas C-247/12,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Varhoven administrativen sadi (Bulgaaria) 9. mai 2012. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 21. mail 2012, menetluses

Meliha Veli Mustafa

versus

Direktor na fond „Garantirani vzemania na rabotnitsite i sluzhitelite” kam Natsionalnia osiguritelen institut,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president T. von Danwitz (ettekandja), kohtunikud A. Rosas, E. Juhász, D. Šváby ja C. Vajda,

kohtujurist: Y. Bot,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Direktor na fond „Garantirani vzemania na rabotnitsite i sluzhitelite” kam Natsionalnia osiguritelen institut, esindaja: V. Karaivanova-Nacheva,
- Bulgaaria valitsus, esindaja: D. Drambozova,
- Saksamaa valitsus, esindaja: A. Wiedmann,
- Euroopa Komisjon, esindajad: J. Enegren ja D. Roussanov,

* Kohtumenetluse keel: bulgaaria.

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab seda, kuidas tõlgendada nõukogu 20. oktoobri 1980. aasta direktiivi 80/987/EMÜ töötajate kaitse kohta tööandja maksejõuetuse korral (EÜT L 283, lk 23; ELT eriväljaanne 05/01, lk 217), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiiviga 2002/74/EÜ (EÜT L 270, lk 10; ELT eriväljaanne 05/04, lk 261; edaspidi „direktiiv 80/987”), artikli 2 lõiget 1.
- 2 Taotlus esitati M. V. Mustafa ja Direktor na fond „Garantirani vzemania na rabotnitsite i sluzhitelite” kam Natsionalnia osiguritelen instituti (riikliku kindlustusasutuse fondi „Töötajate tagatud nõuded” direktor) vahelises kohtuvaidluses, mille ese on viimase keeldumine rahuldamast põhikohtuasja kaebaja nõuet tema maksejõuetusmenetluses oleva tööandja vastu.

Õiguslik raamistik

Liidu õigusnormid

- 3 Kuna direktiivi 80/987 algset versiooni oli mitmel korral ja olulises osas muudetud, seda eelkõige direktiiviga 2002/74, siis kodifitseeriti direktiiv 80/987 selguse ja otstarbekuse huvides Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta direktiiviga 2008/94/EÜ töötajate kaitse kohta tööandja maksejõuetuse korral (ELT L 283, lk 36).
- 4 Direktiivi 2008/94 põhjenduses 4, mille sõnastus on sisuliselt samasugune kui direktiivi 2002/74 põhjenduse 5 sõnastus, on ette nähtud:

„Kõnealuste töötajate õiglase kaitse tagamiseks tuleks maksejõuetuse seisund määratleda liikmesriikide seadusandluse suundumuste valguses ja see mõiste peaks hõlmama ka muid maksejõuetusmenetlusi peale likvideerimise. Seoses sellega peaksid liikmesriigid garantiiasutuse vastutuse kindlaksmääramiseks saama sätestada, et kui maksejõuetusest tuleneb mitu maksejõuetusmenetlust, käsitletakse seda üheainsa maksejõuetusmenetlusena.”

- 5 Direktiivi 2008/94 artikli 2 lõike 1 kohaselt:

„Käesolevas direktiivis loetakse tööandja maksejõuetuks, kui liikmesriigi õigusnormidega sätestatud korras on tööandja maksejõuetuse tõttu esitatud taotlus ühismenetluse algatamiseks, mille käigus tööandja kaotab osaliselt või täielikult oma vara käsutamise õiguse, ja määratakse likvideerija või samasugust ülesannet täitev isik ning vastavalt nimetatud sätetele on pädev asutus:

- a) kas otsustanud menetluse algatada või
- b) teinud kindlaks, et tööandja ettevõtte on lõplikult tegevuse lõpetanud ja kättesaadavast varast ei piisa menetluse algatamiseks.”

6 Direktiivi artiklis 3 on ette nähtud:

„Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et garantiiasutused tagavad vastavalt artiklile 4 töötajate töölepingutest või töösuhetest tulenevate rahuldamata nõuete väljamaksmise, sealhulgas lahkumistoetuse töösuhte lõpetamise korral, kui siseriiklikud õigusaktid seda ette näevad.

Garantiiasutuse ülevõetavad nõuded peavad olema rahuldamata töötasunõuded seoses ajavahemikuga vastavalt olukorrale enne ja/või pärast liikmesriikide määratud kuupäeva.”

7 Direktiivi 2008/94 artikli 4 lõigete 1 ja 2 kohaselt:

„1. Liikmesriikidel on võimalus piirata artiklis 3 nimetatud garantiiasutuste vastutust.

2. Kui liikmesriigid kasutavad lõikes 1 nimetatud võimalust, täpsustavad nad ajavahemiku pikkuse, mille eest garantiiasutus peab maksma rahuldamata nõudeid. See ei tohi olla lühem kui ajavahemik, mis hõlmab töösuhte kolme viimase kuu tasu enne ja/või pärast artikli 3 teises lõigus nimetatud kuupäeva.

Liikmesriigid võivad selle minimaalse kolmekuulise ajavahemiku hõlmata võrdlusperioodiga, mille kestus on vähemalt kuus kuud.

Liikmesriigid, kus võrdlusperiood on vähemalt 18 kuud, võivad piirata ajavahemikku, mille eest garantiiasutus maksab rahuldamata nõudeid, kaheksa nädalani. Sel juhul kasutatakse minimaalse ajavahemiku arvutamiseks töötajale kõige soodsamaid ajavahemikke.”

8 Direktiivi artikli 11 esimeses lõigus on sätestatud:

„Käesolev direktiiv ei piira liikmesriikide õigust kohaldada või kehtestada töötajate jaoks soodsamaid õigus- või haldusnorme.”

Bulgaaria õigusnormid

9 Tööandja maksejõuetuse korral töötajate nõuete tagamise seaduse (Zakon za garantiranite vzemania na rabotnitsite i sluzhitelite pri nesastoyatelnost na rabotodatelia) 5. märtsi 2011. aasta redaktsiooni (edaspidi „töötajate nõuete tagamise seadus”) artiklis 6 on ette nähtud:

„Töötaja õigus nõuda tagatud nõude rahuldamist [...] tekib päeval, mil äriregistrisse kantakse kohtuotsus, millega:

1. algatatakse pankrotimenetlus;
2. algatatakse pankrotimenetlus ja kuulutatakse ühtlasi välja võlgniku pankrot;
3. algatatakse pankrotimenetlus, nähakse ette ettevõtte tegevuse lõpetamine, kuulutatakse välja võlgniku pankrot ja lõpetatakse menetlus raugemise tõttu põhjusel, et võlgnikul ei jätku vara menetluskulude katteks.”

10 Kooskõlas töötajate nõuete tagamise seaduse artikli 22 lõike 1 punktiga 1 on nõuded tagatud summas, mis vastab viimasele kolmele arvestatud, kuid maksmata töötasule ning kasutamata puhkuse eest saadavale hüvitisele töötajate nõuete tagamise seaduse artiklis 6 nimetatud kohtuotsuse äriregistrisse kandmisele eelneva viimase kuue kalendrikuu eest, kuid see tagatis ei tohi ületada summat, mille ulatuses on nõuded tagatud juhul, kui töötajal on olnud sama tööandjaga töösuhte vähemalt kolme kuu jooksul.

- 11 Töötajate nõuete tagamise seaduse artikli 25 kohaselt tagatakse nõuded vastava taotluse alusel, mille töötaja peab esitama 30 päeva jooksul sama seaduse artiklis 6 nimetatud kohtuotsuse äriregistrisse kandmisest.
- 12 Äriseadustiku (Targovski zakon) 3. mail 2011 jõustunud redaktsiooni (edaspidi „TZ”) artikli 607 lõikes 1 on ette nähtud, et pankrotimenetluse eesmärk on õiglaselt rahuldada võlausaldajate nõuded ja võimaldada võlgniku ettevõtte tervendamise.
- 13 TZ artikli 630 lõikes 1 nähakse ette pankrotimenetluse algatamise otsuse sisu, milles esiteks tunnistatakse võlgnik maksejõuetuks ning märgitakse sellise olukorra saabumise kuupäev, teiseks algatatakse pankrotimenetlus, kolmandaks nimetatakse ajutine pankrotihaldur, neljandaks lubatakse nõuete tagamine, kohaldades panti, aresti või muid hagi tagamise abinõusid ja viiendaks määratakse võlausaldajate esimese üldkoosoleku toimumise aeg.
- 14 Kooskõlas TZ artikliga 710 kuulutab kohus välja võlgniku pankroti, kui tähtaegselt ei ole esitatud TZ artiklis 696 ette nähtud kava või esitatud kavaga ei ole nõustunud või seda kinnitatud, samuti TZ artikli 630 lõikes 2, artikli 632 lõikes 1 ja artikli 709 lõikes 1 nimetatud juhtudel.
- 15 „Võlgniku pankroti väljakuulutamise kohtuotsuse” sisu on kindlaks määratud TZ artiklis 711 ja selles kohas esiteks kuulutab välja võlgniku pankroti ja määrab võlgniku ettevõtte tegevuse lõpetamise, teiseks arestib võlgniku kogu vara, kolmandaks lõpetab juriidilisest isikust võlgniku organite volitused, neljandaks lõpetab võlgniku õiguse pankrotivara valitseda ja käsutada ja viiendaks määrab pankrotivara müügi ja selle arvelt saadud raha jagamise.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 16 Põhikohtuasja kaebaja töötas töölepingu alusel 19. juunist 2006 kuni 20. aprillini 2011 katkematult äriühingus Orfey – Kardzhali EOOD (edaspidi „Orfey”).
- 17 Okrazhen sad Kardzhali tunnistas TZ artikli 630 lõike 1 alusel 25. veebruaril 2010 vastu võetud otsusega Orfey maksejõuetuks alates 22. juulist 2009, algatas pankrotimenetluse, määras äriühingu tegevuse jätkamise, nimetas ajutise pankrotihalduri ning määras võlausaldajate esimese üldkoosoleku toimumise aja. See kohtuotsus kanti äriregistrisse 2. märtsil 2010.
- 18 TZ artiklite 710 ja 711 alusel 13. mail 2011 vastu võetud kohtuotsusega kuulutati välja Orfey pankrot ning määrati nii tema tegevuse lõpetamine kui ka pankrotivara müük ja selle arvelt saadud raha jagamine. See kohtuotsus kanti äriregistrisse 20. mail 2011.
- 19 Põhikohtuasjas ei vaielda selle üle, et M. V. Mustafal on Orfey vastu nõue 2011. aasta aprillikuu brutotöötasu saamiseks ning seda nõuet ei ole seni rahuldatud ja samuti on tal pärast 2. märtsi 2010 tekkinud nõue iga-aastase puhkuse eest hüvitise saamiseks. 16. juunil 2011 esitas ta garantiifondile taotluse nende nõuete rahuldamiseks.
- 20 Direktor jättis selle taotluse rahuldamata põhjendusel, et esiteks ei ole taotlus esitatud tähtaegselt 30 päeva jooksul pankrotimenetluse algatamise kohtuotsuse äriregistrisse kandmisest ja teiseks tekkis esitatud nõue pärast äriregistrisse kande tegemist. Garantiifond tagab aga üksnes sellised maksmata töötasu ja kasutamata puhkuse eest hüvitise saamise nõuded, mis on tekkinud pankrotimenetluse algatamise kohtuotsuse äriregistrisse kandmise kuule eelneva kuue kuu jooksul.
- 21 Selle otsuse peale esitas põhikohtuasja kaebaja Administrativen sad Kardzhalile kaebuse, mis jäeti samuti rahuldamata põhjendusel, et nõuded on tekkinud pärast Orfey pankrotimenetluse algatamise otsuse äriregistrisse kandmist. Seepeale pöördus põhikohtuasja kaebaja Varhoven administrativen sadi poole.

- 22 Nimetatud kohus märgib, et põhikohtuasi puudutab eelkõige küsimust, kas tagatis peab hõlmama ka selliseid töötaja nõudeid oma tööandja vastu, mis on tekkinud esiteks pärast tööandja pankrotimenetluse algatamise sellise otsuse äriregistrisse kandmist, millega tunnistatakse võlgnik maksejõuetuks, ja teiseks enne seda, kui samasse registrisse kantakse otsus pankroti väljakuulutamise, tööandja tegevuse lõpetamine ning pankrotivara müügi ja selle arvelt saadud raha jagamise määramise kohta.
- 23 Rõhutades, et Bulgaaria õigus näeb vaid ette töötajate selliste nõuete tagamise, mis on tekkinud enne esimesena nimetatud kohtuotsuse äriregistrisse kandmist, kahtleb eelotsusetaotluse esitanud kohus selles, kas selline siseriiklik säte on kooskõlas direktiiviga 80/987, kuna selle kohtuotsusega ei ole „pankrot” veel välja kuulutatud ega tööandja tegevust lõpetatud.
- 24 Eelotsusetaotluse esitanud kohus tõstatab aga küsimuse, kas mõiste „maksejõuetus” direktiivi 80/987 artikli 2 tähenduses vastab mõistele „pankrot”, mida ei kuulutata Bulgaaria õiguse kohaselt välja mitte TZ artikli 630 lõike 1 alusel pankrotimenetluse algatamisel, vaid hiljem TZ artikli 711 alusel otsust tehes, määraes samaaegselt võlgniku tegevuse lõpetamise. Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib seega teada, kas direktiivi tuleb tõlgendada nii, et see kohustab liikmesriike ette nägema tagatise viimasena nimetatud kohtuotsuse tegemiseni tekkinud töötasunõuete osas.
- 25 Neil asjaoludel otsustas Varhoven administrativen sad menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas direktiivi [80/987] artikli 2 lõiget 1 tuleb direktiivi [2002/74] põhjendust [5] arvestades tõlgendada nii, et see paneb liikmesriikidele kohustuse näha ette töötajate nõuete tagamine pankrotimenetluse igal etapil kuni pankroti väljakuulutamiseni ja mitte ainult kuni pankrotimenetluse algatamiseni?
 2. Kas direktiivi [80/987] artikli 2 lõikega 1 on vastuolus siseriiklik õigusnorm, mis näeb ette, et garantiasutus rahuldab ainult sellised töösuhtest tulenevad töötajate töötasu seni rahuldamata nõuded, mis on tekkinud enne pankrotimenetluse algatamise otsuse äriregistrisse kandmist, kui kõnealuse otsusega ei lõpetatud tööandjast äriühingu tegevust ega kuulutatud välja tema pankrotti?
 3. Kui vastused eelmisele kahele küsimusele on sellises asjas nagu käesolev kohtuasi jaatavad: kas direktiivi [80/987] artikli 2 lõikel 1 on vahetu õigumõju ja kas siseriiklik kohus saab viidatud sätet vahetult kohaldada?
 4. Kui vastused eelmisele kolmele küsimusele on jaatavad: kas tõhususe põhimõtte võimaldab täpsemate siseriiklike õigusnormide puudumise korral kohaldada tähtajana, mille jooksul võivad töötajad esitada garantiasutusele nõudeid, mis on tekkinud enne tööandja pankroti (ja tema tegevuse lõpetamise) väljakuulutamise otsuse äriregistrisse kandmist, 30-päevast tähtaega, mille siseriiklik õigus näeb ette samasisuliste nõuete esitamiseks muudel juhtudel, kusjuures tähtaja algus määratakse kindlaks pankroti väljakuulutamise otsuse äriregistrisse kandmise kuupäevaga?”

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 26 Kõigepealt tuleb märkida, et küsimustes soovitakse küll tõlgendada direktiivi 80/987, kuid põhikohtuasjas tähtsust omavad sündmused toimusid pärast seda, kui jõustus direktiiv 2008/94, millega tunnistati kehtetuks suurem osa direktiivi 80/987 tähtsust omavaid sätteid ja võeti need direktiivi 2008/94 üle ning milles ei ole ette nähtud selle ülevõtmise tähtaega. Seega tuleb siinkohal uurida direktiivi 2008/94 sätteid.

Esimene ja teine küsimus

- 27 Esimeses ja teises küsimuses, mida tuleb uurida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2008/94 tuleb tõlgendada nii, et see paneb liikmesriikidele kohustuse näha ette töötajate nõuete tagamine nende tööandja pankrotimenetluse igal etapil ja kas direktiiviga on eelkõige vastuolus see, kui liikmesriigid näevad ette tagatise üksnes nendele töötajate nõuetele, mis on tekkinud enne pankrotimenetluse algatamise otsuse äriregistrisse kandmist, ka sellisel juhul, kui selle otsusega ei määrata tööandja tegevuse lõpetamist.
- 28 Nendele küsimustele vastamiseks tuleb uurida esiteks, kas „maksejõuetuse” tõttu toimuva ühismenetluse direktiivi 2008/94 artikli 2 lõike 1 tähenduses võib algatada sellise pankrotimenetluse algatamise otsusega, nagu on ette nähtud Bulgaaria õiguses, ning teiseks, kas selle direktiivi artiklid 3 ja 4 võimaldavad kindlaks määrata pankrotimenetluse algatamise otsuse äriregistrisse kandmise kuupäeva selle tähtpäevana, enne mida tekkinud töötajate nõuded on tagatud.
- 29 Eelotsusetaotlusest nähtub, et pankrotimenetluses tehakse kaks üksteisele järgnevat otsust: esimese otsusega algatatakse pankrotimenetlus ja teise otsusega määratakse tegevuse lõpetamine. Bulgaaria õiguse kohaselt on aga ajavahemikuks, mil nõuded tagatakse, see aeg, mis eelneb pankrotimenetluse algatamise otsuse äriregistrisse kandmisele, mistõttu on tagatud üksnes need töötajate nõuded, mis on tekkinud enne seda kuupäeva, samas kui hiljem tekkinud nõudeid ei tagata.
- 30 Esiteks tuleb märkida, et direktiivi 2008/94 artikli 2 lõige 1 avab selle direktiivi kohaldamisala ja annab sellega aluse direktiivis ette nähtud tagatise tekkimisele (vt selle kohta 10. juuli 1997. aasta otsused liidetud kohtuasjades C-94/95 ja C-95/95: Bonifaci jt ja Berto jt, EKL 1997, lk I-3969, punkt 36, ja kohtuasjas C-373/95: Maso jt, EKL 1997, lk I-4051, punkt 46).
- 31 Direktiivi 2008/94 artikli 2 lõike 1 sõnastusest tuleneb, et tööandja loetakse maksejõuetuks, kui liikmesriigi õigusnormidega sätestatud korras on tööandja maksejõuetuse tõttu esitatud taotlus ühismenetluse algatamiseks, mille käigus tööandja kaotab osaliselt või täielikult oma vara käsutamise õiguse, ja määratakse likvideerija või samasugust ülesannet täitev isik ning vastavalt nimetatud sätetele on pädev asutus kas otsustanud menetluse algatada või teinud kindlaks, et tööandja ettevõtte on lõplikult tegevuse lõpetanud ja kättesaadavast varast ei piisa menetluse algatamiseks.
- 32 Järelikult on ilmne, et direktiivis 2008/94 ette nähtud tagatise kohaldamiseks peavad olema täidetud kaks tingimust. Esiteks peab olema esitatud taotlus tööandja maksejõuetuse tõttu ühismenetluse algatamiseks ja teiseks peab olema tehtud otsus menetluse algatamise kohta või juhul, kui vara ei ole piisav menetluse algatamiseks, peab olema kindlaks tehtud, et tööandja ettevõtte on lõplikult tegevuse lõpetanud.
- 33 Kui on tehtud otsus menetluse algatamiseks, siis ei nõua direktiivi 2008/94 artikli 2 lõige 1, et asjaomase ühismenetluse tulemusena lõpetatakse tööandja tegevus.
- 34 Seda seisukohta toetab direktiivi 2008/94 põhjendus 4, mille kohaselt tuleks maksejõuetuse seisund määratleda liikmesriikide seadusandluse suundumuste valguses ja mõiste „maksejõuetus” peaks hõlmama ka muid maksejõuetusmenetlusi peale likvideerimise.
- 35 Mis puudutab Bulgaaria õigust, siis tuleb märkida, et TZ artikli 630 lõike 1 sõnastuses on selgelt ette nähtud, et pankrotimenetluse algatamise otsuses tunnistatakse võlgnik maksejõuetuks ning märgitakse sellise olukorra saabumise kuupäev. Maksejõuetuse tähistamiseks kasutatakse selles sättes aga sama mõistet kui bulgaariakeelses direktiivi 2008/94 artikli 2 lõike 1 versioonis.
- 36 Lisaks, nagu märgib Euroopa Komisjon, sätestab vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta määruse (EÜ) nr 1346/2000 maksejõuetusmenetluse kohta (EÜT L 160, lk 1; ELT eriväljaanne 19/01, lk 191), mida on muudetud nõukogu 20. novembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, lk 1),

artikli 2 punktile a selle määruse A lisa, et TZ artiklis 607 ja sellele järgnevates artiklites ette nähtud Bulgaaria pankrotimenetlus on „maksejõuetusmenetlus” selle määruse artikli 1 lõike 1 tähenduses. Viimati nimetatud säte kirjeldab aga „kõiki võlakohustusi hõlmavaid maksejõuetusmenetlusi” samamoodi kui direktiivi 2008/94 artikli 2 lõige 1, kuivõrd see nõuab, et võlgnik kaotab osaliselt või täielikult oma vara käsutamise õiguse ja määratakse likvideerija.

- 37 Seega ei nõua direktiivi 2008/94 artikli 2 lõige 1 selles direktiivis ette nähtud tagatise kohaldamiseks, et määratud on tööandja tegevuse lõpetamine.
- 38 Teiseks tuleb uurida, kas direktiivi artiklid 3 ja 4 võimaldavad kindlaks määrata pankrotimenetluse algatamise otsuse äriregistrisse kandmise kuupäeva selle tähtpäevana, pärast mida tekkinud töötajate nõuded ei ole enam tagatud.
- 39 Selles osas annab direktiivi 2008/94 artikli 3 teine lõik liikmesriikidele võimaluse määrata vastavalt olukorrale selle kuupäeva, enne ja/või pärast mida võtavad garantiiasutused üle rahuldamata töötasunõuded.
- 40 Mis puudutab selle kuupäeva kindlaksmääramist liikmesriikide poolt, siis tuleb märkida, et direktiivi 80/987 artikli 3 lõige 2 nägi selle algses versioonis – enne selle muutmist direktiiviga 2002/74 – ette üksnes liikmesriikide valiku kolme selles direktiivis nimetatud kuupäeva vahel.
- 41 Kuid nende muudatustega, mis viidi sisse direktiiviga 2002/74 ja säilitati direktiiviga 2008/94, tühistati need kolm kuupäeva ja viimati nimetatud direktiivi artikli 3 teise lõiguga anti seega liikmesriikidele võimalus sobiv kuupäev vabalt kindlaks määrata.
- 42 Lõpuks tuleb märkida, et direktiivi 2008/94 artikli 11 esimene lõik ei piira liikmesriikide õigust kohaldada või kehtestada töötajate jaoks soodsamaid õigus- või haldusnorme ega pikendada sobivalt tagatise andmise ajavahemikku, kui nad peavad seda otstarbekaks (vt selle kohta 15. mai 2003. aasta otsus kohtuasjas C-160/01: Mau, EKL 2003, lk I-4791, punkt 32).
- 43 Eeltoodut arvestades tuleb esimesele ja teisele küsimusele vastata, et direktiivi 2008/94 tuleb tõlgendada nii, et see ei pane liikmesriikidele kohustust näha ette töötajate nõuete tagamine nende tööandja pankrotimenetluse igal etapil. Eelkõige ei ole direktiiviga vastuolus see, kui liikmesriigid näevad ette tagatise üksnes nendele töötajate nõuetele, mis on tekkinud enne pankrotimenetluse algatamise otsuse äriregistrisse kandmist, ka sellisel juhul, kui selle otsusega ei määrata tööandja tegevuse lõpetamist.

Kolmas ja neljas küsimus

- 44 Võttes arvesse esimesele ja teisele küsimusele antud vastust, ei ole vaja kolmandale ja neljandale küsimusele vastata.

Kohtukulud

- 45 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta direktiivi 2008/94/EÜ töötajate kaitse kohta tööandja maksejõuetuse korral tuleb tõlgendada nii, et see ei pane liikmesriikidele kohustust näha ette töötajate nõuete tagamine nende tööandja pankrotimenetluse igal etapil. Eelkõige ei ole direktiiviga vastuolus see, kui liikmesriigid näevad ette tagatise üksnes nendele töötajate nõuetele, mis on tekkinud enne pankrotimenetluse algatamise otsuse äriregistrisse kandmist, ka sellisel juhul, kui selle otsusega ei määrata tööandja tegevuse lõpetamist.

Allkirjad